

Klasa IV-VI szkoły podstawowej

Bądź dobry jak chleb – św. Brat Albert Chmielowski

Cel ogólny

Ukazanie sylwetki św. Brata Alberta Chmielowskiego, jako wzoru człowieka oddanego Bogu, Ojczyźnie i człowiekowi.

Kształtowanie postawy służebnej miłości wobec bliźnich.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- podaje definicję świętości,
- przytacza fragmenty Pisma Świętego mówiące o powołaniu do świętości,
- wyjaśnia, kim był Brat Albert Chmielowski,
- wskazuje czyny dokonane przez św. Brata Alberta dla Ojczyzny i bliźniego,
- określa, w jaki sposób można wypełniać przykazanie miłości w codziennym życiu,
- analizuje własną postawę w świetle nauki Jezusa.

Metody

Rozmowa kierowana, ekspozycja, analiza tekstu biblijnego, praca w grupach nad tekstem źródłowym (rozsypanka wyrazowa), autorefleksja, modlitwa.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, obraz ukazujący postać świętego, obraz „Ecce Homo” – ksero reprodukcji, karty pracy w grupach, plansze z wybranymi tekstami.

MODLITWA

Śpiew: „Kochany bracie”.

WPROWADZENIE

W związku z setną rocznicą śmierci Brata Alberta Chmielowskiego Konferencja Episkopatu Polski ustanowiła w diecezjach polskich Rok Świętego Brata Alberta w okresie od 25 grudnia 2016 r. do 25 grudnia 2017 r. W naszej diecezji są trzy parafie pod wezwaniem św. Brata Alberta: w Starachowicach, w Skarżysku Kamiennym i Radomiu. Ks. biskup ordynariusz diecezji radomskiej Henryk Tomasik zainaugurował obchody Roku Świętego Brata Alberta w radomskiej parafii.

ROZWINIĘCIE

Święty to osoba odznaczająca się szczególnym podobieństwem do Chrystusa, to osoba, która w swoim życiu wypełnia najważniejsze przykazanie miłości.

– Kto powie, jak brzmi przykazanie miłości?

Miłość to cecha, która odróżnia człowieka od innych stworzeń Bożych. Miłość to pierwsza i najważniejsza zasada, którą powinien kierować się każdy człowiek, a szczególnie człowiek wierzący. Poznając życie świętych, odkrywamy, jak wiele dobrego czynili dla innych. Podziwiamy nie tylko ich miłość do Boga, ale i dobroć dla bliźnich.

Dzisiaj na katechezie poznamy historię życia świętego, który swoim życiem świadczył o miłości Boga i każdego człowieka. Jest nim św. Brat Albert Chmielowski.

Umieszczamy na tablicy obraz ukazujący postać świętego – ksero reprodukcji.

Drogowskazem dla każdego człowieka w dążeniu do prawdy, dobra i miłości są zawsze słowa Pana Jezusa. Na początku dzisiejszej katechezy poznamy Jego naukę. Przeczytamy trzy fragmenty z Pisma Świętego.

Uczniowie odnajdują odpowiednie fragmenty w swoich egzemplarzach Pisma Świętego – 1J 3,18; Mt 25,40; Mt 21,21a i w ciszy je czytają. Wybrany uczeń czyta głośno wskazane fragmenty.

1J 3,18

- W jaki sposób mamy kochać drugiego człowieka?
- Jak możemy pokazać, że kochamy czynem i prawdą?

Mt 25,40

- O czym powinniśmy zawsze pamiętać w naszym odnoszeniu się do drugiego człowieka?
- Kogo powinniśmy widzieć w drugim człowieku?

Mt 19,21a

- Co trzeba zrobić, żeby być doskonałym?
- Co Pan Jezus obiecuje tym, którzy podzielą się swoim majątkiem z ubogimi?

Na podstawie poznanej nauki Pana Jezusa wiemy już, że mamy w swoim życiu kierować się prawdą, dobrem i miłością do Boga i drugiego człowieka w codziennym naszym postępowaniu.

Święty Brat Albert Chmielowski swoim życiem potwierdził miłość do Boga i drugiego człowieka, zwłaszcza tego najbardziej potrzebującego.

Posłuchajmy krótkiego życiorysu św. brata Alberta.

(w trakcie czytania lub opowiadania życiorysu katecheta umieszcza na tablicy hasła z wybranymi informacjami z życia brata Alberta)

20 sierpnia 1845 r. – Igołomia

Udział w powstaniu styczniowym 1863 r.

Studia malarstwa w Paryżu i Monachium

Najslawniejszy obraz „Ecce Homo” – „Oto Człowiek”

Kraków – przytułki dla bezdomnych

Założenie zgromadzenia ojców albertynów i siostr albertynek

Pustelnia na Kalatówkach

25 grudnia 1916 r. – śmierć brata Alberta

22 czerwca 1983 r. – beatyfikacja w Krakowie

12 listopada 1989 r. – kanonizacja w Rzymie

Adam Chmielowski, znany później jako Brat Albert, urodził się 20 sierpnia 1845 r. w Igołomii pod Krakowem, jako pierworodny syn Wojciecha Chmielowskiego i Józefy z Borzysławskich. Miał troje rodzeństwa. Uczył się bardzo dobrze. W rosyjskiej szkole został wyróżniony i odznaczony przez cara Aleksandra II. Mama zabrała go jednak z tej szkoły do polskiej, obawiając się jego rusyfikacji. Szybko stracił rodziców. Ojca w wieku 8 lat, a mamę w wieku 14 lat. Jego oraz dwóch braci Stanisława, Mariana i siostrę Jadwigę wychowywała ciotka. Adam w wieku niepełnych 18 lat stracił nogę, walcząc w powstaniu styczniowym. Do końca życia chodził z protezą. Nie przeszkodziło mu to w przyszłości jeździć na łyżwach i bardzo wiele podróżować. Po powstaniu styczniowym opuścił Polskę i rozpoczął studia malarskie za granicą najpierw w Paryżu, a potem w Monachium. Był znakomitym malarzem. Namalował 61 obrazów olejnych, 22 akwarele i 15 rysunków. Kariera artystyczna stała przed nim otworem. On jednak coraz bardziej szukał swojej drogi. Wiara, którą wyniósł z domu rodzinnego daje o sobie znać najpierw w obrazie „Wizja św. Małgorzaty”, a potem powstaje jego najbardziej znany malowany przez 10 lat obraz pt. „ECCE HOMO” – „OTO CZŁOWIEK”, ukazujący Chrystusa w cierniowej koronie, szkarłatnym płaszczu z trzciną w ręku, od którego zacznie się jego posługa potrzebującym.

(umieszczenie na tablicy ksero obrazu)

Postanowił wrócić do Polski. Najpierw wstąpił do zakonu ojców jezuitów, a potem do franciszkanów. Wreszcie przybył do Krakowa i tu otoczył swoją opieką bezdomnych. Powstał pierwszy przytułek, w którym Adam Chmielowski zamieszkał razem z bezdomnymi. Rzadko sięgał już do malowania. Swoje życie bez reszty poświęcił dla najuboższych. Gdy stwierdził, że sam nie da rady pomóc biednym założył zgromadzenie i w krakowskim kościele ojców kapucynów przyjął szary zgrzebny habit III Zakonu św. Franciszka i nowe imię – Brat Albert. W swoim notatniku pisał: „Umarł Adam Chmielowski, a narodził się Brat Albert.” W roku 1888 złożył śluby zakonne i dał początek Zgromadzeniu Braci Albertynów, a 3 lata później Zgromadzeniu Sióstr Albertynek. Dla biedaków z ulicy zaczął organizować domy dla bezdomnych dzieci i młodzieży, zakłady dla kalek, starców i nieuleczalnie chorych. Stał się bratem, a nawet ojcem i opiekunem najbiedniejszych. Stał się jednym z nich. Był osobą bardzo odważną i bardzo lubił dzieci. Nieraz z nimi żartował, że jest od nich mocniejszy, bo ma żelazną nogę. Najbardziej nie lubił, gdy dzieci kłamały. Prawda była najważniejsza. Brat Albert postanowił wybudować pustelnię w pobliżu Krakowa. Bardzo dobrze rozumiał, że braciom i siostrą posługującym wśród ubogich także potrzebny jest odpoczynek. Ziemię pod budowę podarował mu Hrabia Zamoyski, a Stanisław Witkiewicz zaprojektował Bratu Albertowi pustelnię i kaplicę na Kalatówkach. Kiedyś przyjaciel zapytał Brata Alberta, czy w końcu odnalazł szczęście, odpowiedział ze szczerym uśmiechem: *Mam schroniska i stowarzyszenia mych braci w Krakowie, Tarnowie, we Lwowie, w Zakopanem. Rozdałem w tym roku 20 tysięcy bochenków chleba, 12 tysięcy porcji kaszy, daję nocami dach nad głową setkom tych, którzy go nie mają. Niech ci, bracie, to służy za odpowiedź!*

Brat Albert zmarł w opinii świętości 25 grudnia 1916 r. W 1938 roku, 19 lat po śmierci, został odznaczony Wielką Wstęgą Orderu Odrodzenia Polski za zasługi dla Polski. Beatyfikował go papież Jan Paweł II w 1983 roku na krakowskich Błoniach, a kanonizował w Rzymie w 1989 roku.

Dzisiaj bracia albertyni i siostry albertynki w swoim herbie mają ręce gotowe do pomocy innym i dwa słowa „Pokój i Dobro”.

Praca w grupach

Dzielimy uczniów na grupy. Każda grupa otrzymuje kartę pracy z myślami św. Brata Alberta Chmielowskiego. Zadaniem grupy jest ułożyć z rozsypanki wyrazowej treść tej myśli. Po przeczytaniu i analizie słów św. Brata Alberta uczniowie odpowiadają na podane pytanie. Czas pracy: 5 minut.

Grupa I

Ułóż w odpowiedniej kolejności słowa, myśli Brata Alberta i odpowiedz na pytanie: Czego uczy nas święty Brat Albert?

„Powinno	1	z którego	11	może	13	głody”.	20
na stole,	10	być	3	dla wszystkich	8	chleb,	6
dobrym	4	dla siebie	15	leży	9	i nakarmić się,	17
jest	19	każdy	12	kęs	14	jak	5
się	2	który	7	ukroić	16	jeśli	18

Grupa II

Ułóż w odpowiedniej kolejności słowa, myśli Brata Alberta i odpowiedz na pytanie:
Czego uczy nas święty Brat Albert?

„Im	opuszczony	Pana Jezusa	miłością
1	4	12	7
służyć	trzeba,	tego	kto
8	10	14	3
bo samego	z tym	większą	w osobie
11	5	6	13
więcej	ratujemy”.	mu	ubogiego
2	16	9	15

Grupa III

Ułóż w odpowiedniej kolejności słowa, myśli Brata Alberta i odpowiedz na pytanie:
Czego uczy nas święty Brat Albert?

„Każdemu	nie można	a nagiemu	dać
1	10	7	3
dużo	to mało”.	bezdomnemu	Jak
11	12	5	9
jeść,	miejsce	odzież.	głodnemu
4	6	8	2

Grupa

IV

Ułóż w odpowiedniej kolejności słowa, myśli Brata Alberta i odpowiedz na pytanie:
Czego uczy nas święty Brat Albert?

Bądźcie	który	łatwo	nie nudzi,
1	6	10	8
głodnych	i pokorni	między	jak
15	3	13	4
jest	chleb,	który	się
11	5	9	7
wszystkich	podzielić	prości	ludzi.
14	12	2	16

(E. Piotrowska, Święty brat Albert św. Wojciech Poznań 2012)

Grupa V

Ułóż w odpowiedniej kolejności słowa, myśli Brata Alberta i odpowiedz na pytanie:
Czego uczy nas święty Brat Albert?

„Nikt	będziemy	nas	sam
1	8	15	4
kochać,	Nie	ale	pokochają”.
10	6	11	16
tylko	przez	nie	do nieba.
7	14	2	5
idzie	inni	Boga	Go
3	12	9	13

Prezentacja pracy w grupach. Uczniowie odczytują swoje odpowiedzi.

ZAKOŃCZENIE

Pan Jezus mówi do nas „Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili” (Mt 25,40).

Autorefleksja

Św. brat Albert, wypełniając w swoim życiu naukę Pana Jezusa, zachęca nas zachęca nas, byśmy byli dobrzy jak chleb.

Każdy z nas w ciszy swojego sumienia odpowie na pytania:

- Jak pomagam moim rodzicom?
- Jak odnoszę się do moich koleżanek i kolegów?
- Jak pamiętam o osobach starszych?
- Jak często modlę się za chorych i cierpiących?
- Co zrobię dzisiaj dobrego dla mojego bliźniego?

Poprośmy Pana Jezusa o łaskę, która jest nam potrzebna, by być dobrym jak chleb.
Jezu ufam Tobie.

Notatka w zeszycie.

Zapis tematu.

Bądź dobry jak chleb – św. Brat Albert Chmielowski.

Dzieci zapisują w zeszycie fragment z Pisma Świętego Mt 25,40 oraz słowa św. Brata Alberta – katecheta dyktuje uczniom te treści:

„Powinno się być dobrym jak chleb, który dla wszystkich leży na stole, z którego każdy może kęs dla siebie ukroić i nakarmić się, jeśli jest głodny”.

Posumowanie

- O jakim świętym rozmawialiśmy na katechezie?
- Jak wypełnił w swoim życiu przykazanie miłości Boga i człowieka?
- Jak możemy naśladować Brata Alberta w naszym codziennym życiu?

PRACA DOMOWA

Ułóż krzyżówkę z hasłem: Dobry jak chleb lub narysuj plakat.

MODLITWA

Bracie Albercie, wrażliwy na ludzkie cierpienie – módl się za nami.

Bracie Albercie, służący bliźnim, jak Chrystusowi – módl się za nami.

Bracie Albercie, dobry jak chleb, którym każdy głodny może się nakarmić – módl się za nami.
